

Ministeren om, at Bidraget til det naturhistoriske Museum skal gaae over paa Universitetet, og dets Underbalance igjen paa Communitetet, og efterat dette er steet, vil der ikke let kunne være Spørgsmaal om at gaae videre med Hensyn til disse Instituter, da, som bekjendt, Communitetets Overskud dernæst er bestemt til at dække Udgifterne ved den nye Museumsbygningens Opførelse. Alle de øvrige Stiftelser have Underbalancer, som dækkes enten af Sorø Akademi eller af Statskassen eller af vedkommende Stiftelsers egne Midler. Sorø Akademis Overskud er, som det vil sees, i Finantslovsforlaget beregnet til circa 75,000 Rd., men herved maa naturligvis tages i Betragtning, at da en stor Deel deraf bestaaer i Kornvarer, ville de faldbende Kornpriser naturligvis gjøre en betydelig Forskjel, og Udvalget har derfor ikke troet at kunne paaregne Mere end circa 60,000 Rd. Den ærde Minister har ved Forslaget under Nr. 10, der svarer til Forslaget under Nr. 22 under Sorø Akademi, foreslaaet en Anvendelse af Sorø Akademis Overskud til dermed at udrede det fulde Beløb, som under VI. A. udredes til Vidensfaber og Kunstler i Almindelighed, og hvoraf Sorø Akademi allerede gennem en Række af Aar har udredet de 10,000 Rd. Forslaget gaaer nu ud paa, at det skulde overtage det Hele, hvorved der altsaa vil være disponeret over 10,000 Rd. og ca. 11,000 Rd. af Sorø Akademis Overskud. Udvalget har ikke fundet noget Væsentligt at erindre mod dette Forslag og tilraader derfor Thinget at vedtage det; men naar den ærde Minister derhos har foreslaaet, at Underbalancen ved det lærde Skolevæsen skulde dækkes af Sorø Akademis Overskud, har jeg allerede havt Leilighed til at omtale dette Forslag, der har fundet sit Udtryk i Forslagene under Nr. 23 og 30. Under Forudsetning af, at Thinget ikke maatte følge den ærde Ministers Forslag, har Udvalget derfor selv maattet stille Forslag om, hvorledes det troede, at dette Overskud kan og bør anvendes. De ærde Medlemmer ville see, at der i den Henseende ikke foreligger et enkelt Forslag af Udvalget, men dette har deelt sig i et Fleertal og et Mindretal. Mindretallet har ønsket at anvende det til Posterne III. og V. B. under

Paragraffen, nemlig til Anstalter, vedkommende det høiere Underviisningsvæsen og til Kunstsamlinger, hvorimod Udvalgets Fleertal har troet at burde foreslaae det anvendt til Almue-skolevæsenet. Der kan neppe fra Sorø Akademis oprindelige Formaal, ligesaa lidt som fra den Anvendelse, der i Tidernes Løb er gjort af dets Overskud, drages nogen bestemt Slutning om den Retning, hvori dette Overskud kan anvendes. De ærde Medlemmer ville, ved at betragte Sorø Akademis Budget, see, at man snart har anvendt Overskuddet til det Eine, snart til det Andet. Der findes saaledes ikke faa Beløb anvendte til Vidensfabelighed, medens der paa den anden Side ogsaa er anvendt ikke ubetydelige Beløb f. Ex. til den polytechniske Lærestiftelse, Seminariefonden og Bøndehjælpeskoler, og det forekommer mig, at Forskjellen mellem Udvalgets Fleertal og dets Mindretal mere, om jeg saa maa sige, beroer paa en Følelsesag end paa Noget, der ligefrem lader sig paavise som støttet paa bestemte Grunde. Disse forskjellige Ansættelser have fundet deres Udtryk i Endringsforslagene Nr. 3 og 7, der ere Mindretallets Forslag, hvortil slutter sig Forslaget Nr. 25 under Sorø Akademi, medens Fleertallets Forslag findes under Nr. 5 til Paragraffen og under Nr. 24 til Sorø Akademi.

Ved Seminariefonden og Seminarierne er der af et Mindretal i Udvalget stillet Forslag om, at Statskassens Tilskud til Seminariefonden skulde bortfalde, og at dette Tilskud, der andrager c. 7000 Rd., skulde udredes af Seminariefondens Capital. Den Hovedbetragtning, som dette Mindretal dermed har villet gjøre gjældende, er uden Tvivl den, at ogsaa Seminariefonden skulde bidrage til midlertidigt at lette Statskassens Byrder, men Udvalgets Fleertal har ikke kunnet følge denne Betragtning, dels fordi man har meent, at derigjennem meget snart den hele Sum til Seminarierne vilde blive at udrede af Statskassen, dels fordi dennes Tilskud væsentlig er at betragte som en accorderet Sum, idet Statskassen for nogle Aar siden inddrog forskellige Indtægter, navnlig den saakaldte Halsbaandestillingsafgift af Landets hartkornsplichtige Jord. — Under Nr. 32 er der af Kirke- og Un-